

pH, konduktivita, kyslík – systém HQD v akci

Digitální elektrochemický měřicí systém →HQD se po velmi krátké době uplatnil v praxi, a to jak v laboratoři se →*standardními elektrodami*, tak i v terénu s robustními →*venkovními elektrodami*.

Na následujících stránkách uživatelé píší o svých zkušenostech se systémem HQD. Jejich zkušenosti ukazují, že systém pokrývá široké spektrum aplikací včetně přímého měření pomocí venkovních elektrod s dlouhými kabely v nádržích na čistírně odpadních vod či v povrchových vodách. Velmi pozitivně také hodnotili snadnou manipulaci s přístrojem a elektrodami.

Autor: Petra Pütz

- Diplomovaná inženýrka v oboru chemie
- Aplikační specialista pro laboratorní produkty HACH LANGE

LANGE

Digitální elektrochemie pro široké spektrum aplikací

„Už nějakou dobu měříme pH našich nátěrů na bázi organických skleněných vláken pomocí přístroje HQ11D. Kromě jednoduchého ovládání hrála rozhodující roli i digitální technologie. U dřívějších přístrojů vždy docházelo ke korozi kontaktů mezi měřicím přístrojem a elektrodou. Tento problém se už nevyskytuje díky účinně izolovanému plastovému konektoru elektrody HQD.“

Hans Seidler
Saint-Gobain Vetrotex Deutschland GmbH

Co se skrývá pod zkratkou HQD?

HQD pochází z anglického výrazu **H**igh **Q**uality **D**igital, tj. vysoká digitální kvalita, což znamená, že zpracování hodnot naměřených pomocí elektrod probíhá digitálně, nikoli analogově.

Jaké výhody skýtá digitální technologie?

Všechna kalibrační data se nyní ukládají v elektrodě, nikoli v měřicím přístroji, jak tomu bylo dříve.

To znamená, že elektrodu lze po její kalibraci připojit k jakémukoli jinému přístroji HDQ a ihned použít k měření, aniž by bylo nutné ji znovu kalibrovat. To je velmi praktické a časově úsporné, zvláště při použití několika přístrojů na různých měřicích stanovištích.

Bez ohledu na parametr (pH, konduktivita nebo kyslík) elektroda je k přístroji připojena stejným způsobem a přístroj ji automaticky rozpozná (elektroda INTELLICAL®).

Snadné a intuitivní ovládání

Přehledné rozhraní s názorným průvodcem nabídkou slouží k názornému ovládání přístroje a je tak snadné, že snadnější už být nemůže. I uživatelé bez zkušeností s přístrojem nebo bez znalostí v daném oboru mohou snadno získat přesné a správné hodnoty pH, konduktivity a kyslíku pomocí systému HQD. V přístroji lze uložit až 500 hodnot a následně převést do tiskárny nebo na osobní počítač.

Kalibrace elektrod HQD je za použití standardních roztoků HACH LANGE na měření pH a konduktivity stejně jednoduchá a spolehlivá. Roztoky pro přímé použití jsou k dispozici v řadě koncentrací, velikosti balení a typů balení včetně lahví o objemu 500 ml pro časté použití a jednorázových sáčků o objemu 25 ml SINGLET do terénu.

Obr. 1: Přístroj HQD a základní funkce (schematicky).

Robustní venkovní elektrody pro měření v terénu

Robustní nerezové venkovní elektrody jsou velmi praktické pro analýzu přímo na stanovišti. Díky digitální technologii je lze použít s kabely o délce až 30 metrů (i pro měření pH!). Tím se vyřeší problémy v souvislosti s místy nepřístupnými pro měření a sonda lze snadno ponořit do média. Vodotěsné elektrody jsou odolné proti nárazu a poskytují spolehlivé výsledky i na velké vzdálenosti.

Obr. 2: Díky svému provedení je venkovní elektroda funkční i za těch nejnáročnějších podmínek.

Rady pro použití venkovních elektrod:

- Nasaďte si rukavice.
- Vezměte si s sebou suchý hadřík k očištění sondy po použití, protože obvykle není k dispozici voda na opláchnutí.

Jak uživatelé hodnotí systém HQD z praktického hlediska?

Praktické zkušenosti se systémem HQD – kdo by o nich měl lépe hovořit než právě samotní uživatelé?

Zde je několik poznámek od účastníků seminářů o elektrochemii HACH LANGE:

„Podle mého názoru je dobrým nápadem přehledná klávesnice, která usnadňuje ovládání přístroje. Po krátkém seznámení s přístrojem už příručku pro uživatele ani nepotřebujete.“

„Je výborné, že přístroj má velkou paměť a údaje lze přenést na osobní počítač. Nemusím s sebou nosit papírový blok, který stejně vždy namočím, když jsem v terénu.“

„Pomocí venkovních elektrod s kabely o různé délce lze odečítat hodnoty přímo na všech měřicích stanovištích.“

„Je vynikající, že přístroj zobrazuje jednotlivé pracovní kroky během kalibrace.“

„Měřená hodnota se stabilizuje rychleji než v případě starých analogových elektrod.“

„Při stanovení kyslíku konečně nemusím provádět polarizaci nebo kalibraci. Navíc nároky na údržbu jsou mnohem nižší a elektrody se méně opotřebovávají.“

„Se svým přístrojem HQ40D multi mohu propojit dvě elektrody současně a také současně odečítat obě hodnoty.“

„Používáme náš přístroj HQ30D pro měření kyslíku (LDO). S pomocí 15m kabelu a robustní venkovní elektrodou máme bezproblémový přístup ke všem měřicím stanovištím. Kromě občasné kontroly procesních sond systém HQD také používáme pro speciální sérii měření, např. při stanovení LDO v různých bodech a hloubkách aeračních nádrží. Zvláště nás těší rychlá stabilizace odečtu a rychlá dostupnost výsledku.“

Angelika Meske
Biologická laboratoř odpadních vod,
Wuppervverband

Speciální rysy systému HQD

Víte, že...

→ ... Měření kyslíku pomocí přístroje HQD se provádí pomocí osvědčené bezdriftové metody LDO? Díky tomu se zkrátí doba odezvy, naměřená hodnota je rychle dostupná, výsledky jsou stabilní bez nutnosti předcházející kalibrace a únavné výměny elektrolytu nebo membrány!

→ ... V uživatelské nabídce přístroje HQD si můžete vybrat z 10 různých jazyků?

→ ... Přístroj HQD zobrazuje lištu indikující stabilizaci měřené hodnoty?

→ ... Uživatel může nastavit frekvenci a požadavky na kvalitu kalibrace, aby vyhovovala dané situaci při které měří?

→ ... Elektrody INTELLICAL® automaticky upozorňují uživatele, kdy je nutné provést novou kalibraci?

→ ... Přístroj HQD má program pro kontrolní standard, díky kterému lze elektrodu INTELLICAL® snadno zkontrolovat před každým měřením?

Obr. 3: Přístroj HQ30D se standardními a venkovními elektrodami

Vybrané technické údaje

	HQ11D	HQ14D	HQ30D flexi	HQ40D multi
Měřicí kanály	1 (pH)	1 (konduktivita)	1 (pH, konduktivita, O ₂)	2 (pH, konduktivita, O ₂)
pH	•		•	•
Rozsah měření	0 – 14		0 – 14	0 – 14
Rozlišení (volitelné)	0,1 / 0,01 / 0,001		0,1 / 0,01 / 0,001	0,1 / 0,01 / 0,001
Přesnost	± 0,002		± 0,002	± 0,002
Kompenzace teploty	Automatická		Automatická	Automatická
Konduktivita		•	•	•
Rozsah měření		0,01 μS/cm – 200 mS/cm	0,01 μS/cm – 200 mS/cm	0,01 μS/cm – 400 mS/cm
Rozlišení		Max. 5 číselných znaků, 2 desetinná místa, je-li to možné		
Přesnost		± 0,5 % (1 μS/cm – 200 mS/cm) nebo ± 0,5 % (1 μS/cm – 400 mS/cm)		
Korekce na teplotu		Nelineární (přírodní voda v souladu s normou DIN 38404 a EN ISO 7888), nelineární (NaCl), lineární koeficient [číselná hodnota] %/°C, bez korekce		
Kyslík (LDO)			•	•
Rozsah měření			0,00 – 20,0 mg/l; 0 – 200 %	
Rozlišení			0,01 nebo 0,1 mg/l; 0,1 % nasycení	
Přesnost			± 1 % rozsahu měření	
Korekce na atmosferický tlak			Automatická	Automatická